

Gorshkov på billedet - En sovjetisk admiral på togt med SØHUNDEN

Som fortalt af admiral S. E. Thiede til Søren Nørby.

I arkiverne på Marinens Bibliotek findes nedenstående billede. Det viser den sovjetiske admiral Sergey Georgiyevich Gorshkov på vej om bord på motortorpedobåden P514 SØHUNDEN af SØLØVEN-klassen. Her har han netop hilst på daværende chef for Torpedobådseskadren, kommandør Sven E. Thiede samt Søhundens chef, kaptajnløjtnant Kristen H. Winther (hvis næse og kasketskygge lige akkurat anes bag Thiede). Den unge premierløjtnant med al hårpragten yderst

til højre er Søhundens næstkommanderende Lars Wille-Jørgensen. Fotografiet er taget torsdag den 20. juni 1974.

Sergey Gorshkov (1910-1988) kaldes af mange for faderen til den moderne sovjetiske flåde, og i tid som flådechef udviklede flåden sig også fra en kystflåde til en global flådemagt. Fotografiet her er fra Gorshkovs officielle besøg i Danmark i perioden 18. til 22. juni 1974, og at Gorshkov, der var chef for den sovjetiske flåde fra 1956-1985, aflagde officielt besøg i Danmark midt under Den kolde Krig var ganske usædvanligt.

Besøget var et genbesøg for viceadmiral Sven S. Thostrups og frues besøg i Sovjetunionen i 1973, og inkluderede bl.a. et besøg på Søofficersskolen på Holmen, minelæggeren MØEN, hvortil han blev sejlet med P514 SØHUNDEN samt et besøg på Artilleriskolen på Sjællands Odde. Derudover var Gorshkov på besøg hos Dronningen, nedlagde en krans i Mindelunden samt efter eget ønske på besøg på en typisk dansk kro; Søllerød Kro.

I forbindelse med udarbejdelsen af bogen *Søheltenes skibe* om torpedomissilbådene af WILLEMOES-klassen interviewede jeg i år 2005 admiral Thiede, og under vores snak fortalte admiralen om sejladsen med den sovjetiske admiral. Da jeg tænkte, at dette også kunne interessere læserne af dette tidsskrift, følger admirals fortælling her.

"Jeg var chef for Torpedobådseskadren, og her fik [jeg] til opgave med et par SØLØVEN-klasse torpedobåde at sejle [Gorshkov] fra Langelinie op til Nivå Bugt, og sætte ham ombord i Møen, hvor admiral Thostrup ville tage imod ham. Imidlertid blæste det fra en forkert side, så MØEN var sejlet længere op og lå nord for Sundet. Vi drog af sted med admiral Gorshkov, og det var en meget spændende oplevelse. Han var i og for sig en tiltalende type, men problemet var jo at ingen af os talte russisk. Men han var omgivet af chefen for Østersøflåden og en herværende

attaché og en tolk. Gorshkov sad nede i messen, og vi serverede kaffe og wienerbrød, og så begyndte han at sidde og spørge, som man nu gør når man er ude, hvor mange folk er der her om bord, og så spurgte han også, hvad tjener chefen for det her skib og hvad tjener kokken. (Da kokken var konstabel var lønforskellen ikke så stor som russerne havde forventet). Og det var fuldstændigt som at smide en håndfuld gryn ind i en hønsegård. Efter tolkens oversættelse sad alle russerne og sagde uh og åh og så vendte de sig alle sammen om og så vredt på os og sagde; "admiralen spørger man ikke her i landet betales for ansvar?".

Men vi sejlede videre, og så kom altså op og fandt ud af, at vi var nødt til at gå ud Sundet da MØEN havde flyttet sig nord på. Og da vi sådan drog af sted der oppe nord for Hven, så spurgte Gorshkov, hvor hurtigt vi egentlig kunne sejle? "50 knob, sir", sagde vi så. Så sagde han; "thank you" og bad os vise det. Det gjorde vi så. Så kørte vi 50 knob op [og viste en række flotte drej mellem Helsingør og Helsingborg], og så afleverede vi ham om bord i MØEN. Og så gik der et par dage, så kom der en skrivelse fra Søværnskommandoen, der videresendte en klage fra en af de der små færger, der sejler fra Snekkersten eller sådan noget, at der var faret en torpedobåd forbi, så alle øllerne om bord var faldet på dørken eller sådan noget... Og der må jeg

sige, at jeg sendte klagen tilbage. Jeg skrev blot, "tilbagesendes idet Torpedobådseskadren kan bekræfte, at man efter ønske fra Admiral af Sovjetunionen Sergey Gorshkov havde sejlet 50 knob". Og vi hørte aldrig mere til den sag. Hvis man kigger godt på billedet kan man umiddelbart bag Gorshkov se en ung kaptajnløjtnant ved navn Poul Grooss. Han var qua sine færdigheder indenfor det russiske sprog forbindelsesofficer mellem de besøgende russere og de danske myndigheder. I dag beklæder han posten som formand for Marinehistorisk Selskab. Han har følgende lille krølle til historien: Med på turen var også chefen for SOK, kontreadmiral H. M. Petersen. Gorshkov spurgte til mange ting, ikke mindst vort torpedoildledelsessystem "TORCI" (svensk for torpedocentralinstrument).

Senere under samtalen i messen kunne russerne ikke lade være med at beundre vores ganske almindelige kaffemaskine. Sådant en hed åbenbart på russisk en "kofivarka". Den havde imponeret dem. Inden besøget var slut beordrede H. M. Petersen mig til at anskaffe en kaffemaskine, som han kunne give admiral Gorshkov i afskedsgave. Da den sidste dag oprandt, overrakte kontreadmiral H. M. Petersen "kofivarkaen" og sagde, at den jo havde skabt betydelig interesse, så sådan en skulle admiralen da have med hjem til Sovjetunionen. Gorshkov fangede øjeblikkeligt situationen og sagde med et kæmpestort grin: "Ja, når I ikke ville oplyse alle detaljerne, så måtte vi jo dreje samtalen hen på kofivarkaen!"

